

מדינת ישראל

משרד המשפטים

יעוץ וחקיקה
משפט ציבורי-מנהלי

כ"ח שבט, תשפ"ג
19 בפברואר 2023

לכבוד
מר צחי ברוורמן
ראש הסגל

שלום רב,

הנדון: הסדר ניגוד העניינים של ראש הממשלה

סימוכין: מכחב היועצת המשפטית לממשלה לראש הממשלה מיום 1.2.2023; מכתב הח"מ ליועצת המשפטית לממשלה מיום 1.2.2023

1. בפסק דינו של בית המשפט העליון שניתן בשנת 2021 אושרה חוות הדעת למניעת ניגוד עניינים של ראש הממשלה ונקבע כי "אחת מהנחות היסוד שעל בסיסן התאפשרה הרכבת הממשלה ה-35 על ידי חה"כ נתניהו, על אף כתב האישום התלוי ועומד נגדו, הייתה כי יערך לו הסדר ניגוד עניינים [...] "(בג"ץ 3056/20 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' היועץ המשפטי לממשלה (פורסם בנבו, 25.3.2021)) (להלן: "הסדר ניגוד העניינים"). בהתאם לכך, ראש הממשלה מנוע מלעסוק בכל עניין שיש לו זיקה מהותית להליך המתנהל בעניינו או לאשר נדון בו.
2. עם כינון הממשלה ה-37, נקבע על ידי היועצת המשפטית לממשלה, לאחר שיח שקיימה בנושא עם ראש הממשלה ובהסכמתו, כי הסדר ניגוד העניינים ימשיך לחול. כך גם הודע לבית המשפט העליון, בתיאום עם ראש הממשלה (בג"ץ 44/23 התנועה למען איכות השלטון נ' היועצת המשפטית לממשלה). ביום 1.2.2023, נשלח אל ראש הממשלה מכתב המבהיר, כי יישום הסדר ניגוד העניינים בעניין היוזמות הנידונות בימים אלו תחת הכותרת "הרפורמה המשפטית", מוביל למסקנה כי ראש הממשלה אינו יכול להיות מעורב ביוזמות האמורות. זאת, בין היתר, שכן מימוש המהלך יוביל למציאות שתיטיב עמו, בהיבט של ניהול משפטו, כמפורט במכתב.
3. בהמשך לפניו שנעשו בעניין יובהר: התבטאויות פומביות של ראש הממשלה שעניינן שמירה על הסדר הציבורי והרגעת הרוחות בקרב הציבור, אינן בגדר התחומים עליהם חלות ההגבלות הקבועות בהסדר ניגוד העניינים.
4. להבדיל מהאמור לעיל, כל מעורבות ביוזמות המשפטיות ובקשר אליהן, כמפורט במכתב מיום 1.2.2023, נוגעת לליבת הסדר ניגוד העניינים. עיסוק ראש הממשלה בהן עומד בסתירה לאיסור על פעולה בניגוד עניינים.

5. בהסדר ניגוד העניינים נקבע עוד, כי בכל מצב שבו ראש הממשלה מצוי בניגוד עניינים ונדרש כי יפעיל את סמכויותיו, עליו להעבירן לשר אחר שימלא את מקומו. כך נהג ראש הממשלה בעבר. ככל שלפי דעתו נוצר צורך לבצע פעולה שהוא מנוע מלבצע אותה, זוהי אחריותו להעביר אותה למי משרי הממשלה.
6. כל זאת, כמובן, מבלי לגרוע מהאחריות של שר המשפטים, המוביל את הנושא.

בברכה,

ד"ר גיל לימון, עו"ד
 המשנה ליועצת המשפטית לממשלה
 משפט ציבורי-מנהלי



העתק:

שר המשפטים
 היועצת המשפטית לממשלה
 פרקליט המדינה
 המשנים ליועצת המשפטית לממשלה
 היועצת המשפטית למשרד ראש הממשלה